

mj. nel 16.10.2007
ETM

SAAPUNUT
28-03-2007
MUSEOVIRASTO

Tampereen museot/Pirkanmaan maakuntamuseo

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

Kangasala, Hykönsalo

1000 00 9075

p = 6811 088
i = 3348 420

- Kunta:** Kangasala
Kylä: Hykönsalo
Tila- ja omistajatiedot: 2:15 Mattila
 Hannes ja Elna Karri
- Kiinteistötunnukset:** 211-408-2-17 MATTILA
Sijainti: PK 2141 01 Saarikylät,
 X= 6807 77-81, y= 2508 78-80, z= 97,5 m mpy (KKJ)
 Noin 7 km Pälkäneen kirkosta luoteeseen
- Tarkastus:** 29.-30.5.2002 R. Saarinen
Tarkastuksen syy: Hykönsalon kylän kulttuurihistoriallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokasta maisema-aluetta koskevat tienoikaisusuunnitelmat. Historiallisen ajan karttamateriaali ja lähiseudun muinaisjäännökset viittaavat alueen varhaiseen asutukseen ja kiinteän muinaisjäännökseen mahdollinen sijainti tiehanketta koskevalla alalla tuli tarkastaa.
- Aiemmat tiedot:** Historialliselta ajalta säilyneissä kartoissa Hykönsalon kylän talot Mattila, Heikkilä ja Jaakkola on merkitty nykyisille tonteilleen. Tutkimuskohteella, Mattilan tontin Korkehiseen vievän tien kulmauksessa, 1700-luvun lopun rakennusten olemassaolo ja sijainti on tulkinnanvarainen sillä vuoden 1792 isojakokartassa kyseiseen kohtaan on kulunut reikä. Tielinjauksen jyrkän mutkan perusteella voi olettaa kulkuväylän kuitenkin seuranneen rakennuksen tai tontin rajaa. Samassa isojakokartassa tie on merkitty myös risteävän ja toisen haaran jatkuneen Heikkilän talon ohi suoraan alas Ukonlahden rantaan. Heikkilän talon nykyisen omistajan mukaan sen olemassaolo on kulkenut hänelle perimätietona ja tiestä on puhuttu ”talvitienä” (suullinen tieto Heikki Ollilalta 29.5.2002). Vuonna 1895 Mattilan rakennuksista kaksi on sijainnut nyt oikaistavan tien mutkan kohdalla.
- Kartat:*
 Florin, J. 1792. Hykönsalon ja Vehoniemen kylien rintamaan kartta (10:).
 1895. Vehoniemen ja Hykönsalon kyläin kotitiluksista Kangasalan pitäjässä, Pirkkalan kihlakuntaa, Hämeen lääniä.
- Aiemmat löydöt:** -
Inventointilöydöt: 2002032:1-12 KM
Kartat: Peruskarttaote 2141 01 Saarikylät 1:20 000, Koekuoppien sijainti tutkimusalueella 1:250 , kopiot historiallisista kartoista
- Negatiivit:** Pirkanmaan maakuntamuseon negatiivit Hykönsalo 2002
Diat: Pirkanmaan maakuntamuseon diat Hykönsalo 2002
- Ympäristö:** Hykönsalon saari kuuluu Kangasalan Saarikyliin Roineen salmialueella. Matilansalmi saaren itäpuolella erottaa sen mantereesta, Kangasalan Vehoniemestä. Naapurikylät koillisessa, luoteessa ja lounaassa sijaitsevat saarilla, myös kapeiden salmien erottamana. Vain etelän puolella on laajempi järvenselkä.
- Yhtenäiskoordinaatit:** p = 6811 050, i = 3348 430

Hykönsalon historiallisen ajan kylän muodostavat talot sijaitsevat saaren keskiosan luode-kaakko suuntaisella harjanteella (n.60 x 250 m laajuinen), 95-97,5 m mpy. Harjanne laskee koillisessa jyrkästi Ukonlahteen ja etelässä loivemmin saaren eteläpuolen rantaa kohti. Harjannetta ympäröivä alue on muilta osin loivasti taloista pois päin laskeutuvaa viljelymaata. Talojen pihapiirit erottaa kaksi tietä joista suurempi, Saarikylien tie, johtaa koillisesta Hykönsalon läpi Apajapohjaan ja siitä risteävä pienempi soratie Mattilan ja Heikkilän tilojen välistä Korkehiseen. Viimeksi mainittu tekee Heikkilän talon päädyn kohdalla n. 90° mutkan, muuttuen SW-NE –suuntaisesta kohti luodetta. Tutkimuskohde sijaitsee Heikkilän talon vieressä (ks. Yleiskartta), sen ohi Korkehiseen johtavan kapean soratien vastakkaisella puolella. Alue on suurelta osin viljeltyä maaseutumaisemaa mutta itse inventointikohteella kasvaa sekametsää joka ei ole hyötykäytössä. Tontilla on aiemmin, ennen 1900-luvun alun isojakoa, sijainnut Mattilan talon rakennuksia, joista maanpinnalla havaittavia merkkejä on muutama turpeen peittämä vallimainen kohouma ja osin tasoitetulta vaikuttava maanpinta. Myös kasvillisuuden puutarhapensaat sekä tien reunaa seuraava vanhojen kuusien rivi kertovat kohteen historiallisesta käytöstä.

Havainnot:

Työ kentällä kohdistettiin kapealle kaistalle Korkehiseen johtavan tien varrelle, Heikkilän päärakennuksen vieressä olevan mutkan Mattilan tilan puoleiselle suunnitellulle kapealle oikaisulinjalle (ks. Yleiskartta). Tutkimusalueelle ulottuu yksi maan pinnalle havaittava vallimainen kohouma (korkeus n. 30 cm maan pinnasta) kohtisuoraan tielinjaa vasten Heikkilän talon eteläpäädyn kohdalla. Mutkan eteläpuolella tietä reunustaa vanhojen suurten kuusten muodostama linja. Aluskasvillisuutta oli melko niukasti ja turvekerros maan pinnassa oli ohutta, paikoin pintamultaa peitti pelkkä karike. Osin tiheää pensaikkaa harvennettiin työn kulun helpottamiseksi. Koekuopat sijoitettiin maastoon merkityn oikaisulinjan tuntumaan. Löydöt viittaavat historiallisen ajan asutukseen mutta varsinaisesti 1800-lukua varhaisempia löytöjä tai rakenteita ei havaittu. Inventointi kohdistettiin kuitenkin erittäin kapealle alalle nykyisen tien välittömään läheisyyteen ja näin ollen kohteen läheisyydessä tulevaisuudessa tapahtuva maankäyttö edellyttää lisätutkimuksia.

Koekuopat:

Katso karttapiirros kuoppien sijainnista.

KK 1. Linjan eteläpääty. Koko 50 x 50 cm. Maan pinnalla näkyvissä luonnon kivikkoa tai tontilta raivattuja eri kokoisia kiviä. Pinnalla ohut karikekerros jonka alla multa/humus-kerros. Moderni kengänpohja n. 10 cm:n syvyydessä (rautaniitit). Eri kokoisia kiviä sekä tiilimurskaa. 20 cm: syvyydessä iso kivi peittää lähes koko kuopan ja estää kaivamisen syvemmälle.

KK 2. 70 x 45 cm, S-N –suuntainen, syvyys 47-53 cm. 0-6 cm paksuinen pintaturve. 6-25 cm sekoittunut ruskea multa-hiekkakerros. Löytöjä yksi palamattoman luun kappale, tiiltä ja kolme kirkkaan ikkunalasin kappaletta. S-reunalla läpimitoiltaan 10-15 cm suuruisia

kiviä 6-30 cm syvyydessä. 30-53 cm harmaanruskea hiekka jossa hiilenpaloja. Kuopan pohjalla läpimitaltaan noin 40 cm suuruinen kivi.

KK 3. Koko 50 x 50 cm, syvyys 6-25 cm. Tien reunaan ulottuvan vallimaisen kohouman reunaan. Kuopan S-puoli vallin päällä, josta turpeen alta paljastui suuri kivi. Toisella reunalla maa turpeen alla sekoittunutta ruskeaa hiekka-multaa. Seassa hiilen ja tiilen paloja sekä 2 palaa vihreää lasia. Kivet ja juurakko estivät kaivamisen syvälle.

KK 4. 45 x 32 cm, syvyys 46 cm. Päällä ohut, 2 cm paksuinen turve. 2-18 cm sekoittunutta ruskeaa humusta ja hiekkaa jossa seassa runsaasti hiilen ja tiilen paloja. 25 cm syvyydellä kaksi vihreän lasin palaa ja yksi palaneen luun siru. Likaantunut harmaanruskea hiekka jatkuu kuopan länsireunalla syvimmälle, 42 cm, jonka alla vaaleanruskea moreeni hiekka-sora.

KK 5. 45 x 45 cm, syvyys 27-42 cm. Kuopan pinnalla kariketta. 0-19 cm syvyydellä tummanruskea humuspitoinen hiekkakerros jossa seassa runsaasti tiilen paloja, muutama savitiiviseen kappale. Tiiltä erityisen runsaasti kuopan S-reunalta n. 25 cm syvyydessä sijainneiden pienten (10 – 15 cm suuruisia), latteiden luonnonkivien yhteydestä. Samalta kohdalta löytyi tuluspiin kappale. Kuopan pohjalla iso kivi esti kaivamisen syvemmälle.

KK 6. 48 x 46 cm, syvyys 62 cm. Pohjoisin koekuoppa. Pinnalla ohut turve. 0,5 cm –28 cm humuspitoinen, sekoittunut harmaanruskea hiekka jossa savikohtia. Paljon tiilenpaloja ja hiiltä. 28-53 cm syvyydellä vähemmän löytöjä, maakerros ruskea/tummanharmaa kulttuurimaa, jossa nokea ja hiiltä. 53-62 cm vaaleanruskea hiekka ja pohjalla hiekka-sora –moreeni.

KK 7. 47 x 40 cm, syvyys 45-50 cm. Pinnalla 5 cm paksuinen turve jonka alla, 5-30 cm, humuksensekainen harmaanruskea hiekka. Paljon tiilen paloja ja hiiltä, muutama lasitetun keramiikka-astian pala sekä lasin kappale. 30-50 cm vaaleanruskea hiekka.

Kuva 1. Kangasala, Hykönsalo, historiallisen ajan kylänpaikan koekuopitus. Yleiskuva kylänpaikasta , kuvattu idästä. Osa tonttia kuvan keskellä taka-alalla rakennusten säilissä. Oikealla Heikkilän asuinrakennus. Kuva R. Saarinen, Pirkanmaan maakuntamuseo.

Kuva 2. Kangasala, Hykönsalon historiallisen ajan kylänpaikan koekuopitus. Tontin pusikoitunutta reunaosaa. Kuvan keskellä koekuoppa 3. Kuvattu etelästä. Kuva R. Saarinen, Pirkanmaan maakuntamuseo.

Kuva 3. Kangasala, Hykönsalo, historiallisen ajan kylänpaikan koekuopitus. Kylänpaikan metsittynyttä ja pusikoitunutta itäreunaa, kuvattu kaakosta. Kuva R. Saarinen, Pirkanmaan maakuntamuseo.

Kuva 4. Kangasala, Hykönsalon historiallisen ajan kylänpaikan koekuopitus. Koekuoppa 5, jossa esillä tiilen paloja. Syvyys n. 25 cm. Kuva R. Saarinen, Pirkanmaan maakuntamuseo.

Kangasalan Hykönsalon kylä – taustatietoa kylätontin kohdeinventointia varten

Pälkäneeltä Saarikyläntielle kääntyessä tullaan ensimmäisen sillan jälkeen Roinejärven Hykönsalon saarelle. Täällä sijaitsee Hykönsalon kylän keskiaikainen tonttialue. Kyläkeskus on ilmeisesti kautta aikojen ollut risteävien maayhteyksien läpikulkupaikka. Sen kautta on kuljettu saaristosta mantereelle ja muualle saaristoon. Pääsuunnan lisäksi kylästä on vanha tie ja siltayhteys Korkehisen saarelle. Vanha yhteys Ihonsaareen on jo hävinnyt. Vaikka Hykönsalo kuuluu perinteisesti saarikylään, on sen siteet lujemmat mantereeseen kuin saaristoon. Tämä johtuu siitä, että kylällä on ollut peltoja ja laidunmaita myös mantereen puolella.

Hykönsalo muodostaa yhdessä Vehoniemen kanssa alueen vanhimman asutusalueen. Hykönsalon kylän muodostavat kolme samalla tonttialueella sijaitsevaa vanhaa talonpoikaistaloa; *Heikkilä*, *Mattila* ja *Jaakkola*. Ensimmäisen kerran kylä ja sen talot mainitaan jo vuoden 1540 maakirjassa. Isonjaon pienimuotoisia muutoksia lukuunottamatta kylä on säilynyt pitkälti alkuperäisessä muodossaan. Kyläkeskus on perinteisesti ollut hyvin tiivis. Tämä on myös osaltaan keskittänyt risteävän läpikulkuliikenteen.

Heikkilä

Heikkilän nykyinen, vuonna 1935 valmistunut päärakennus on samalla paikalla kuin edellinen, 1700-luvulla rakennettu, mutta uuden tieltä poispurettu päärakennus. Pihapiirin pytinki oli 1800-luvulta. Se siirrettiin 1990-luvulla Matilansalmen toiselle puolelle. Heikkilän tilan vanhimpia rakennuksia ovat 1800-luvulta peräisin oleva aitta ja alunperin neliosainen aittapuoti. Yksi osa aittapuodista on sittemmin purettu. 1800-luvulta on myös lato, josta osa purettiin 1950-luvulla. Tiilinavetta rakennettiin 1929, jolloin vanha navetta ja sikala purettiin.

Mattila

Mattilan ja Jaakkolan päärakennukset siirtyivät 1900-luvun taitteessa tehdyn isonjaon yhteydessä jonkin verran. Ennen tätä ne sijaitsivat nykyistä lähempänä Heikkilää. Tie Korkehiseen kulki tuolloin Mattilan talojen lounaispuolelta. Isossajaossa Mattilan talouskeskusta siirrettiin noin sata metriä etelään ja Korkehisen tie ohjattiin nykyiselle paikalleen. Mattilan nykyinen päärakennus rakennettiin 1905 vanhan riihen paikalle. Vanha päärakennus purettiin ja hirsistä rakennettiin uusi pakari. Aittapuodissa (puori) on kolme parvellista aittaa. Puori siirrettiin nykyiselle paikalleen vanhasta rakennuskeskuksesta. Hirsirakenteinen navetta on vuodelta 1928. Mattilan tilan vanhin rakennus, jyvääitta korkealla kalliolla, on mahdollisesti 1700-luvulta.

Jaakkola

Jaakkolan päärakennus siirrettiin alkuperäiseltä paikaltaan tontin luoteisosasta navetan ja kylätien eteläpuolelle vuonna 1926. Uusi päärakennus tehtiin vanhan pamarin hirsistä. Talon vanhassa pihapiirissä ovat säilyneet pytinki ja aittapuoti, joka sijaitsee kylki kyljessä Heikkilän aittapuodin kanssa. Hirsinen navetta on 1800-luvun lopulta ja se on peruskorjattu vuonna 1933. Jaakkolan vanhimpiin rakennuksiin kuuluu riihi, jonka vanhin osa on 1700-luvun alkupuolelta. Kylän nykyinen järjestys syntyi, kun kylätie vuonna 1952 siirrettiin nykyiselle paikalleen Jaakkolan navetan pohjoispuolelle.

Kylän rakennuskannan ikä (vain osasta rakennuksia)

1700-luku

- Heikkilän vanha, vuonna 1935 uuden tieltä purettu päärakennus
- Mattilan jyvääitta korkealla kalliolla (mahdollisesti)
- Jaakkolan riihen vanhin osa

1800-luku

- Heikkilän 1990-luvulla Matilansalmen toiselle puolelle siirretty pytinki
- Heikkilän aitta ja aittapuoti (yksi osa neljästä purettu)
- Heikkilän lato (osa purettu 1950-luvulla)
- Jaakkolan hirsinen navetta

1900-luku

- Heikkilän päärakennus, 1935
- Heikkilän tiilinavetta, 1929
- Mattilan päärakennus, 1905
- Mattilan hirsirakenteinen navetta, 1928
- Jaakkolan päärakennus, tehty vuonna 1926 vanhan pakarin hirsistä

Huom! Vertaa tietoja Hykönsalon kyläkeskuksen 1890-luvun karttaan!

Lähteet

Kirjallisuus

Längelmäveden seudun historia II. Kangasalan historia II

Salon kuiske 2001. Saarikylien ja Vehoniemenkylän historiaa. Saarikylien Nuorisoseura ry. Vammala 2001.

Kartat

Isojakokartta 1792

Wehoniemen ja Hykönsalon kyläin kotitiluksista 1895

Laatinut Miina Jokela 21.05.2002

H. v. D. Kuvionni 1866.

G. d. Kujala 1866.

1.10.4.

Karta
övers
Karta
Karta

Hykensäala och Yehonimie byars en del egor

Kangasala socken och Tavastehus län,

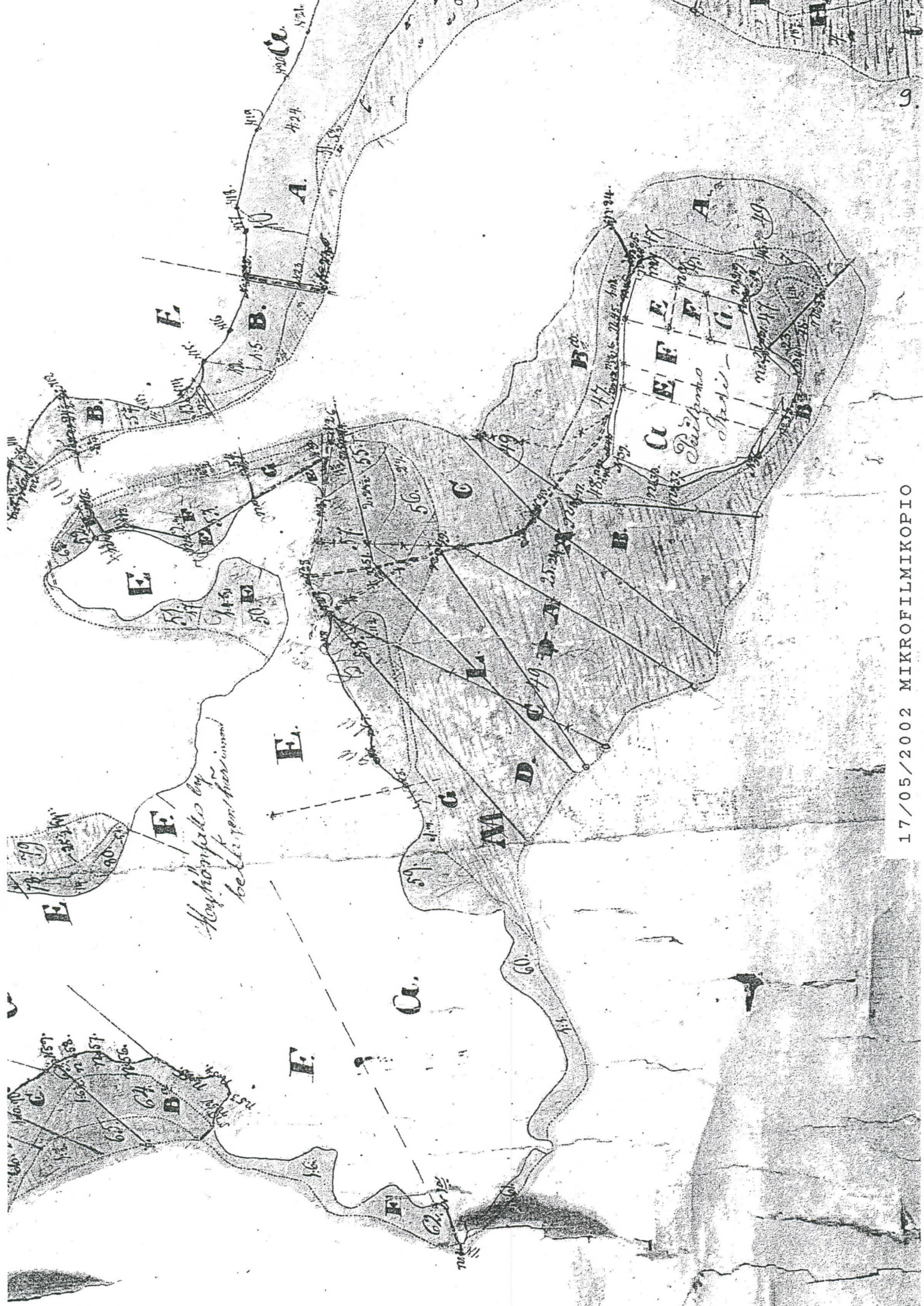
Upplygnade jemväl de vägar som lösa efter nämnde byars till
allmänna landvägen emellan Tavastehus och Tammerfors städer.
Transporterad från sagda byars förskriffts bestor år 1867.

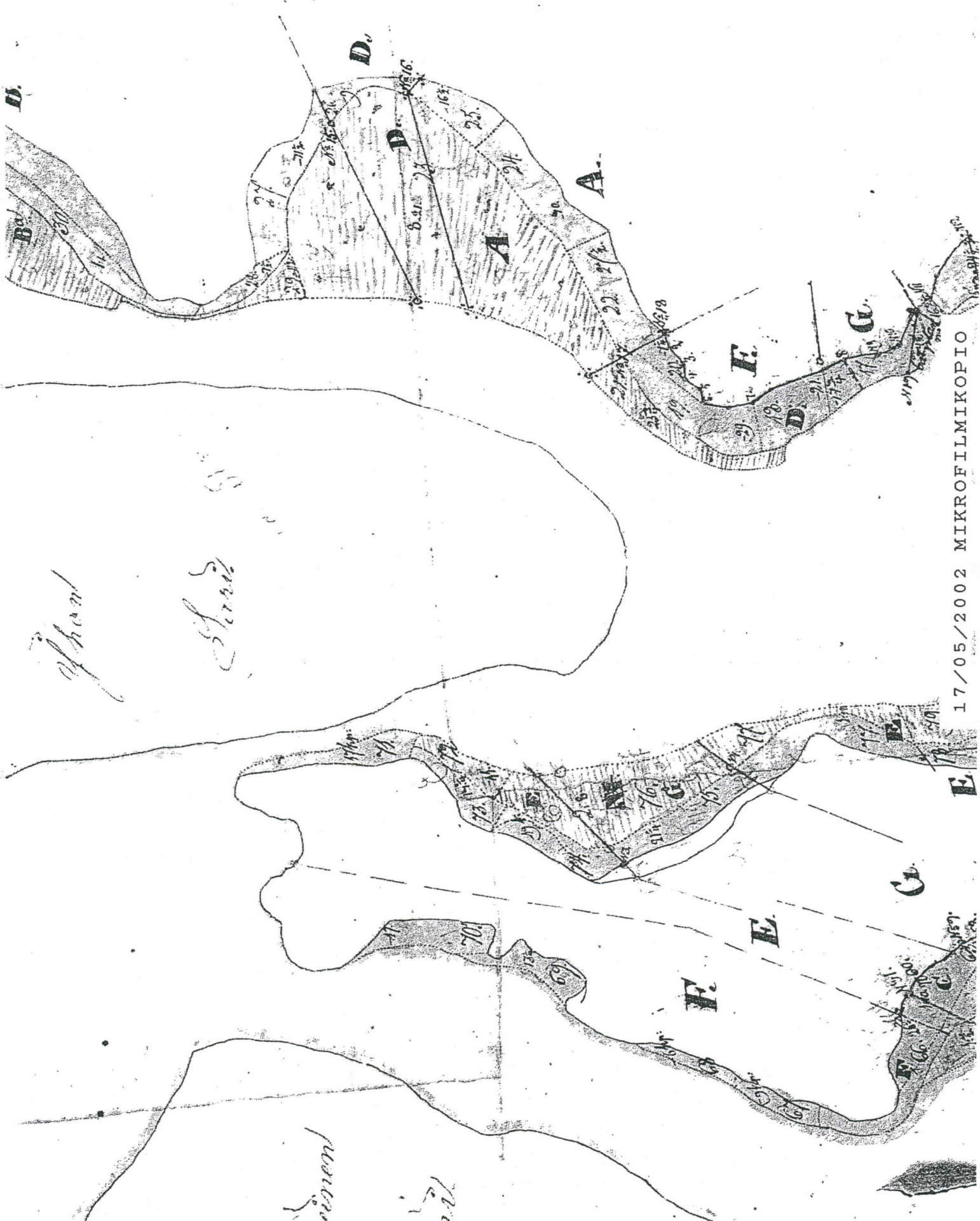
H. v. D. Kuvionni

Transporterade allmänning

Liite A	Wohonium bipida	Arstehaus egor
B		i Satala hemmans
B ⁷⁷		i Pitä
C		i Kattin
D		i Pitä

Liite F. Myrskylä bys egor.

17/05/2002 MIKROFILMIKOPIO

10:K

No 10:K

Handwritten scribble

Charta

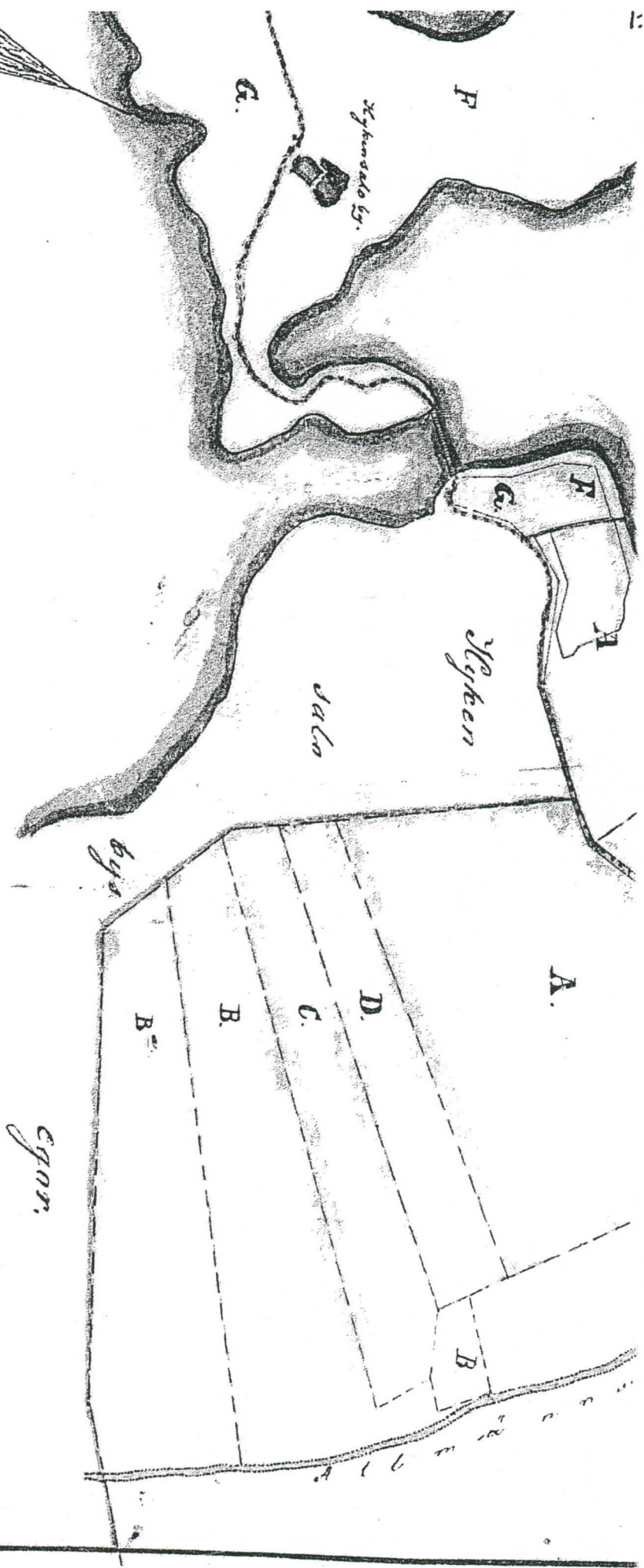
öfvers
Nehonjemä, Neshonjemä och
Marala Nyars Tillamningarna
Paine's si öfö i Prangafata Storbom,
Lata hundas, Kvarn och Taroftens
dän. afmättes. År 1858. ad

Nathan Lilius

G: A. Jernström

År 1849 den 3 Mars
Wider Jernst: Arter har delning af Niles
och Dickhilds Skomman i Wästerby, Lånad
nygar af Kvarn Arter af Jernström, utöf
per Sam afmät
P. A. Jernström
Adress: Uppsala

Öfversigt af Afsedlingar
Sammantals a Ballit Samman i
Sveici by och Wängbells Arter, öfver
12. Decuber 1858. utöf
A. Afsedlingar Padesu
G: A. Jernström

17/05/2002 MIKROFILMIKOPIO

10:9

Toimitus N° 1802.

Kartta

Heikkilän perintötalon R. N° 1

kaikista tiluksista

Sykönsalon kylässä, Kangasalan pitäjässä
Pirkkalan kihlakuntaa ja Hämeen läänissä.

Tilukset mitannut ja selittänyt vuonna 1893
sekä esitysjaon tehnyt 1895, ym. Ruohon-
maan metsämaan raja' palauttanut ja pyy-
hittänyt maan päälle vuosina 1893-1894 Komissi-
onin-aamittari Max von Fönsen. Tämän kartan
oikein kopio ja tilustöihin toimille vuo-
na 1912 varun-aamittari Johannes Adolf Berlin.

W... 1¹ =
R... 1² =
A... 1³ =

N° 1¹ Mäkelän lohkotila.

N° 1² Heikkilän kantatila.

N° 1³ Hongiston palstatila.

Maarekisteriin merkittö. toistao: Hämeen
läänin Lääninmaanmittaus konttorissa 29.

lokka kuuta 1912.

Antti Kinnari

Jhon soa

Kotipaista

Mattilan

talon

Ukon latti

tiluksia

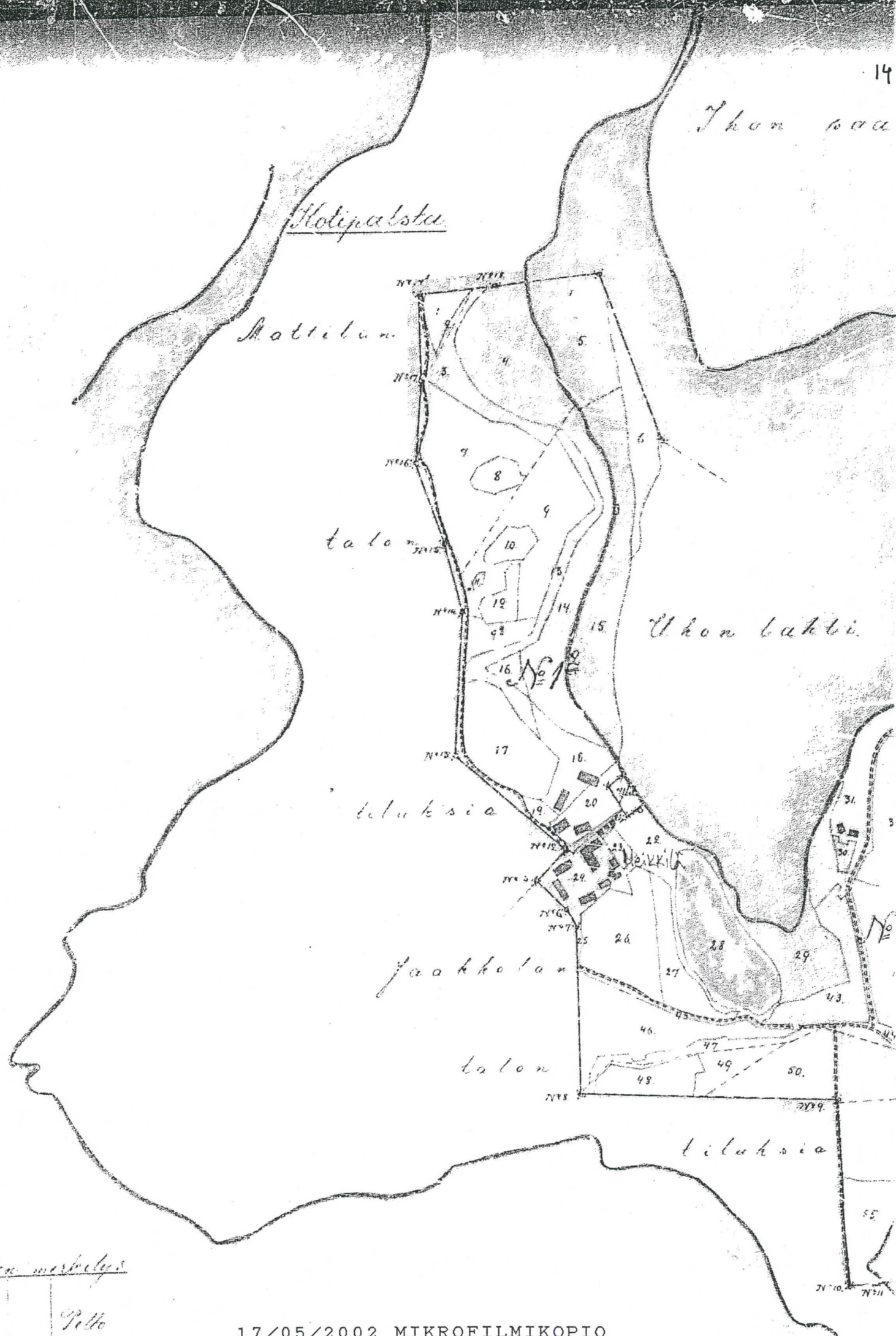
jaakkolan

talon

tiluksia

circa merkkitys

Pello

Muistutus
lääniin
17.01.

10:10

Toimitus N° 1869.

Kartta

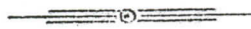
Mattilan perintötilan R: N° 2

kaikista tiluksista

Lyhkönsalon kylässä, Kangasalan pitäjässä,
Kirkkalan kihlakuntaa ja Hämeen lääninä.

Tilukset on mitannut ja selittänyt vuonna 1893 sekä
esitysajan kienyt 1895 ynnä Kuohemaan metsämaan
rajat paalittanut ja pyyhittänyt maan päältä vu.
vuonna 1893-1894 Länninginmaamittan Mae von Fansen.

Tämän kartan oikein kopio ja tilustohkominen
launnettu vuonna 1912 varainmaamittan J. A. Berlin.

2¹ = N° 2¹ Niemen lohkotila.

2² = N° 2² Mattilan kantatila.

Maarekisterin merkitys todistaa: Hämeen
läänin Länninginmaamittaus konttorissa 10.

jaettu kunta 1914.

Karl G. Lindahl

Pitkä
Pöytä

10: P

Thomulus N° 7875

KARTTA

WEHONIEMEN ja HYKÄNSALON KYLÄIN

Kotitiluksista Kangasalan pitäjässä, Pirkkalan kirkkoluontaa. Hämeen läänin.

Selitys mitaanut ja selittänyt vuonna 1893

seksi esityksen tehnyt vuonna 1895.

Komission maanmittari Matt von Bonsdorff

kuulla maanmittauskullan

E. M. von Bonsdorffin

Yhteiskunnan puolesta vuorossa päätettiin v. 1898,

puolesta otettiin toimittamiksi, jalkorajat päätettiin

ja pyydyttiin v. 1899 sekä päätettiin rajat taikii

kaikkia merkintöitä varausmaksuiksi

pidettiin

1:400

----- kunnante raja
 [] Pöytämaa
 ----- Pitäjän raja

v. m. s. -
 19.

Wehoniemen kylä.

- V1. Sipilä _____ 1 $\frac{1}{4}$. mannttaalin
- V2. Kylä Tütola _____ 1 $\frac{1}{2}$. "
- V2^a. Mäki Tütola eli Mäkelä _____ 1 $\frac{1}{2}$. "
- V3. Heikki Hallila eli Riihimäki 1 $\frac{1}{2}$. "
- V3^a. Kalle Hallila _____ 1 $\frac{1}{2}$. "

Hukänsalon kylä.

- H1. Heikkilä _____ 1 $\frac{1}{3}$. mannttaalin
- H2. Mattila _____ 1 $\frac{1}{3}$. "
- H3. Luukkola _____ 1 $\frac{1}{3}$. "
- VH. Varalon kylän Heikkilän talo. _____

Naikun

VIO: P

15.
 Mattilan

1:4000

Muhisuu.

56.

57.

V1.

18

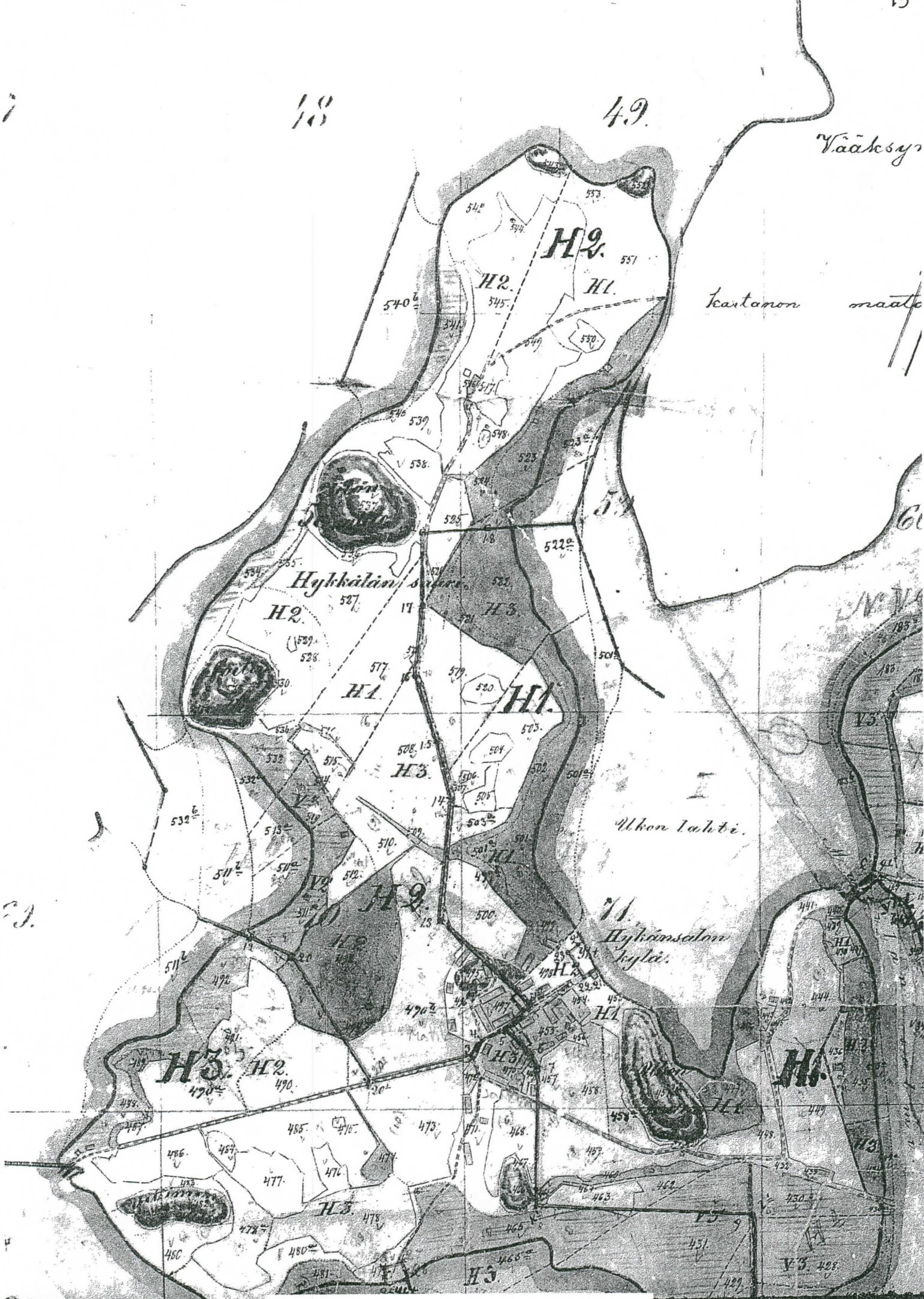
49

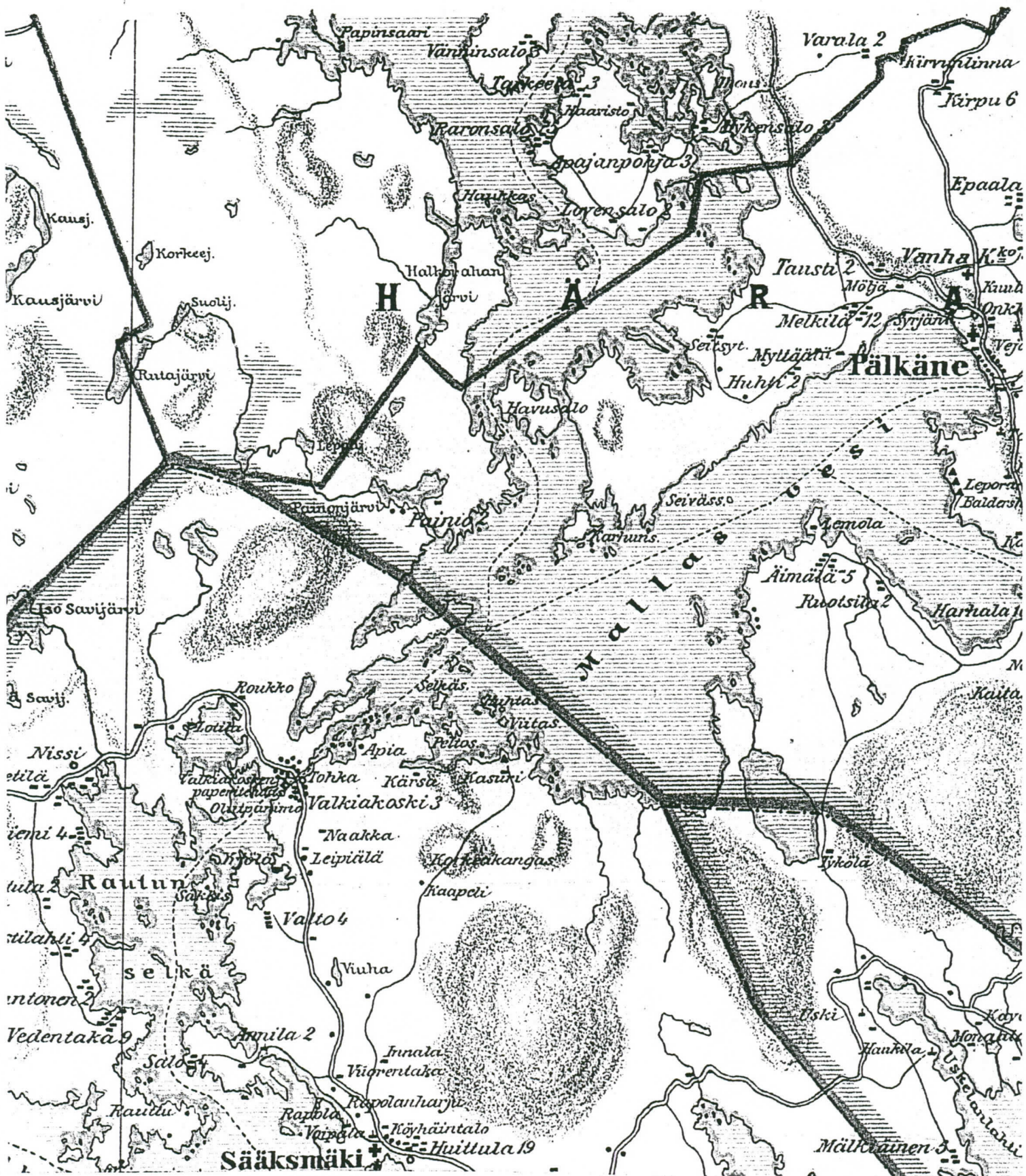
Vääksy

Kaatanon maati

Ukon lahti

Hylkänselän kylä

Jäljennös Hämeen
läänin kartasta v. 1893
Mittakaava 1 : 200 000

**PIRKANNAAN-SATAKUNNAN
MAANMITTAUSTOIMISTO**
PL 97, 33101 TAMPERE
Käyntios.: Näsilinnankatu 48 D
Puh. 020541 140
Fax 020541 6140

200% SUURENNOS

Jäljennös Suomen
 taloudellisesta kartasta
 Mittakaava 1 : 100 000
 Painovuosi 1922
 Lehti IV-5

SIKKANIAAN-SATAKUNNAN
 MAANINTTAUSTOIMISTO
 PL 97, 3310 TAMPERE
 Käyntios.: Näsilinnankatu 48 D
 Puh. 020541 140 6100
 Fax 020541 6140

200% SUURENNOS

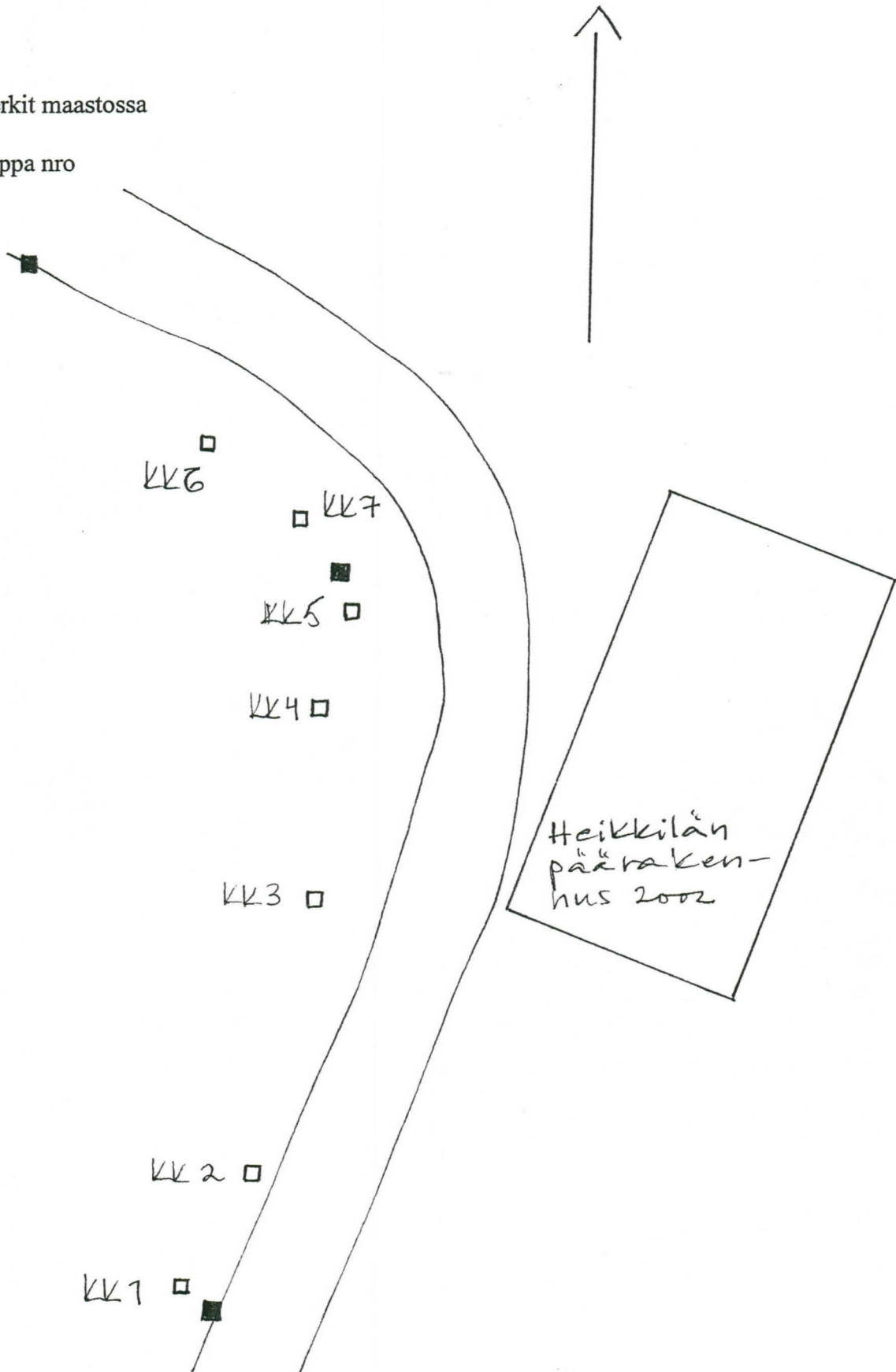
KANGASALA, HYKÖNSALO
2002

1:250

KOEKUOPPIEN SIJAINTI

■ linjamerkit maastossa

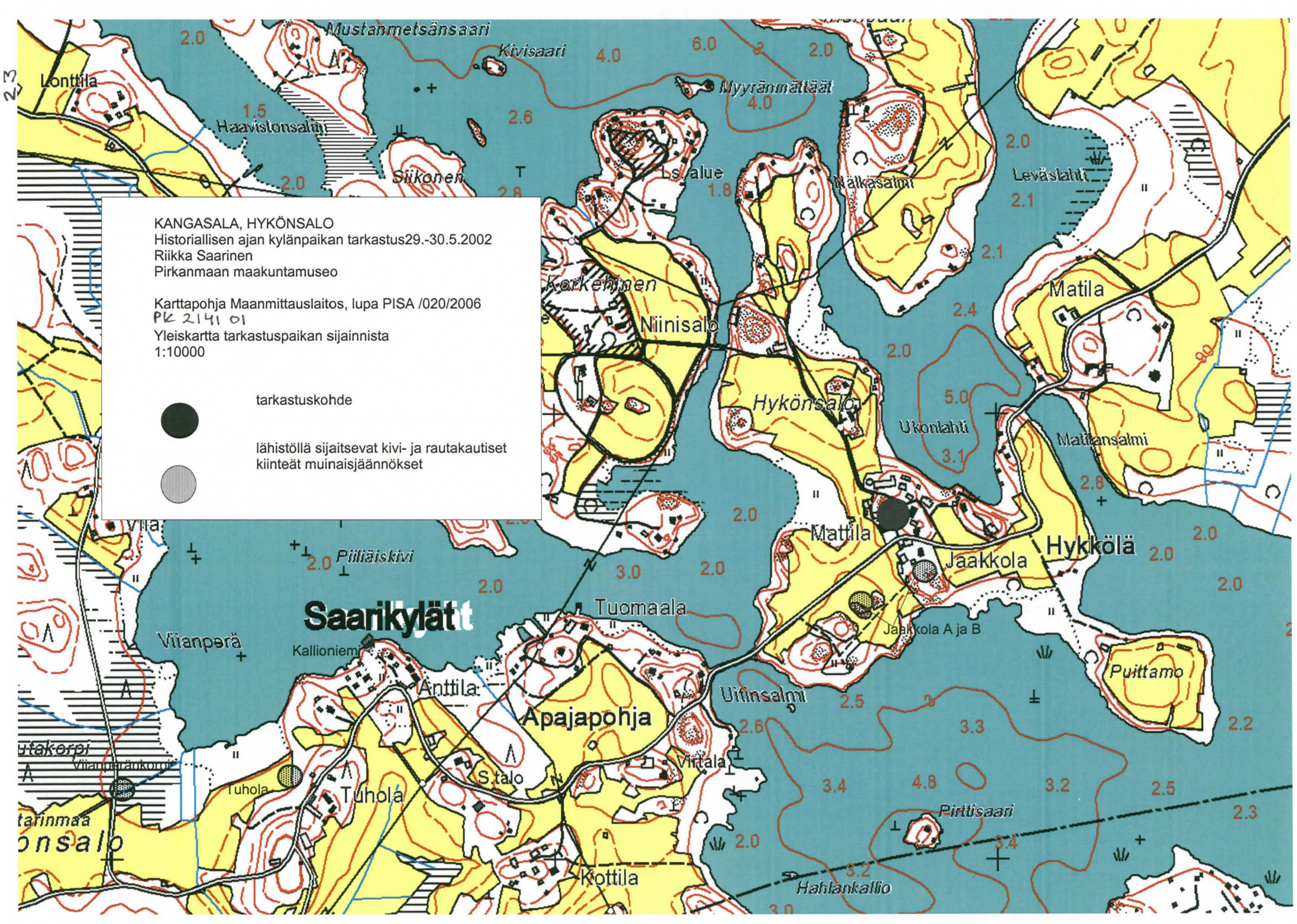
□ koekuoppa nro

KANGASALA, HYKÖNSALO
Historiallisen ajan kyläpaikan tarkastus 29.-30.5.2002
Riikka Saarinen
Pirkanmaan maakuntamuseo

Karttapohja Maanmittauslaitos, lupa PISA /020/2006
PK 2141 01
Yleiskartta tarkastuspaikan sijainnista
1:10000

- tarkastuskohde
- lähistöllä sijaitsevat kivi- ja rautakautiset kiinteät muinaisjäännökset

Inventointilöytöjä, jotka Riikka Saarinen keräsi 29-30.5.2002 Kangasalan Hykönsalon historiallisen ajan kylätontilta.

Katso kertomusta Tampereen museoiden maakunnallisessa yksikössä tai Museoviraston rakennushistorian osaston arkistossa.

Diar. 27.6.2002

Luetteloinut Riikka Saarinen

KOEKUOPPA 2

- 1 HIOTTU KIVI, 1 kpl, 17 g
- 2 PALANUT SAVI, 3 kpl, 14 g

KOEKUOPPA 3

- 3 TASOLASIN PALA, 2 kpl, 3 g, vihreää lasia

KOEKUOPPA 4

- 4 TASOLASIN PALA, 1 kpl, 7 g, vihreää lasia
- 5 NAHKAESINEEN PALA, 1 kpl, < 1 g
- 6 PALANEEN LUUN PALA, 1 kpl, < 1 g

KOEKUOPPA 5

- 7 PIIN KAPPALE, 1kpl, 3 g
- 8 KVARTSI, 1kpl, 6 g, lohjennut iskosmainen vaalean kvartsin pala. Koekuopan eteläreunasta.
- 9 PALANUT SAVI, kpl, 6 g

KOEKUOPPA 7

- 10 PUNASAVIKERMIKAN PALA, 4 kpl, 14 g, noin 20 cm syvyydestä. Palat toiselta pinnalta lasitettuja.
- 11 LASIESINEEN PALA, 1 kpl, 1 g, vihertävää lasia, n.20 cm syvyydestä.
- 12 TASOLASIN PALA, kpl, 13 g, vihertävää lasia pintakerroksesta.